

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Communication and Transport
Directorate of Civil Aviation

Događaj:	Neovlašteno kretanje vozila po manevarskim površinama
Datum, vrijeme i mjesto događaja:	18.05.2018. godine, 06:50 UTC, aerodrom
Učesnici u događaju i njihovo stanje:	- Vozilo
Opis događaja:	Dana 18.05.2018. godine u 0650 UTC, vozilo kontrole letenja, bez odobrenja izlazi sa servisnog puta na TWY. Kontrolor na dužnosti poziva vozilo, te se osoba u vozilu tek tada odaziva i traži odobrenje (već na TWY). Kontrolor odobrava voženje, te upozorava djelatnika da NE IZLAZI na manevarske površine bez odobrenja.
Opis postupaka učesnika u događaju:	
Okolnosti pod kojima se događaj desio:	

<p>Preduzete mjere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vazduhoplovni subjekt s kojim je događaj u vezi; 2. Organizacione jedinice BHDCA. 	<p>1. Zaključci istrage ovog događaja:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Zaposlenici kontrole letenja dolazili (odlazili) su na svoje radno mjesto preko manevarskih površina aerodroma sve do 14.06.2018. godine. -Od 14.06.2018. godine, zaposlenici kontrole letenja koriste službeni BHANSA-in ulaz za dolazak do objekta kontrole letenja. -Od 14.06.2018. godine, zbog potreba posla samo se zaposlenici odsjeka za vazduhoplovnu tehniku kreću po manevarskim površinama. -Dana 18.05.2018. godine u 0650 UTC, zaposlenik jedinice kontrole letenja, u vozilu, bez odobrenja izašao je sa servisnog puta, na TWY. -Kontrolor na dužnosti pozvao je vozilo, te se osoba u vozilu tek tada odazvala i tražila odobrenje. -U trenutku javljanja kontroloru, vozač je već bio na lokaciji TWY. -Kontrolor odobrava voženje, te upozorava djelatnika da NE IZLAZI na manevarske površine bez odobrenja. -Zaposlenik jedinice kontrole letenja nije postupio prema dokumentu "Sporazum o koordinaciji između BHANSA/JPAKL i aerodrom". Operativno funkcionisanje, 4.3 Kretanje vozila ili lica po manevarskim površinama aerodroma, gdje se između ostalog navodi i: <p>...Kontrola letenja mora odobriti svaki ulazak u prostor nadležnosti kontrole letenja, a mora se javiti i svako napuštanje prostora nadležnosti kontrole letenja...</p> <p>Takođe, nije postupio ni prema poglavlju 4.5 Koordinacija, navedenog dokumenta, gdje je opisana koordinacija između službi, tačnije u podpoglavljima:</p> <p>4.5.1 Koordinacija pri kretanju vozila i osoba 4.5.2 Službe i radna mjesta koje učestvuju u koordinaciji 4.5.3 Korištenje i rad sa radio-stanicom.</p> <p>Dana 24.05.2018. godine, Načelnik jedinice kontrole letenja dostavio nacrt dokumenta "Uputstvo za kretanje i korištenje vozila na području aerodroma v.0.4" članovima Komiteta sigurnosti aerodroma. Međutim, do današnjeg dana na isti nije dobio komentare.</p> <p>U "Pravilniku o aerodromima" navodi se sledeće:</p> <p>18.2 Operater mora moći dokazati da je sposoban, prema potrebi:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) upravljati opremom za odašiljanje/prijem u vozilu ili je koristiti b) razumjeti postupke kontrole letenja i lokalne postupke te postupati u skladu s njima c) upravljati vozilom u aerodromu d) koristiti posebne vještine potrebne za određenu funkciju <p>Aerodrom i jedinica kontrole letenja nemaju jasno definisane postupke koji se navode u "Pravilniku o aerodromima"</p> <p>18.2 Operater mora moći dokazati da je sposoban, prema potrebi:</p> <ol style="list-style-type: none"> b) razumjeti postupke kontrole letenja i lokalne postupke, te postupati u skladu s njima. <p>2. Stručna lica SMD-a su izvršila analizu događaja.</p>
---	--

<p>Indeks procjene rizika i razlog: (Vidjeti Prilog 2, 3. i 6 ovog Uputstva)</p>	<p>E2 prema ESARR-u 2</p> <p>Ovaj događaj nije uticao na bezbjedno pružanje ATM usluga. Ovakva vrsta događaja dešava se često.</p>
<p>Prijedlog mjera prevencije: (Bezbjednosne preporuke)</p>	<p>Da načelnik jedinice kontrole letenja u saradnji sa odsjekom kontrole letenja (ATC), održi sastanak sa zaposlenikom koji je iz JPAKL sudjelovao u navedenom događaju na temu "Kretanje po manevarskim površinama i koordinacija s kontrolorima JPAKL-a".</p> <p>Da načelnik JPAKL-a u saradnji s odsjekom kontrole letenja (ATC) JPAKL putem E-mail poruke i/ili oglasne ploče obavjesti zaposlene u JPAKL-u, te iste upozna o obavezi poštovanja obaveza vezanih za kretanje po manevarskim površinama i koordinaciji s kontrolorima letenja JPAKL-a.</p> <p>Navedeni događaj prezentovati na Komitetu sigurnosti aerodroma.</p> <p>Uputiti dopis aerodromu, te o istom obavjestiti i BHDCA, o potrebi donošenja dokumenta "Uputstvo za kretanje i korištenje vozila na području aerodroma" koji bi se temeljio na dokumentima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pravilnik o aerodromima; - Pravilnik o stručnom osposobljavanju, potvrdama i odobrenjima stručnog osoblja koje obavlja poslove od značaja za sigurnost zračne plovidbe na aerodromu; - Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o stručnom osposobljavanju, potvrdama i odobrenjima stručnog osoblja koje obavlja poslove od značaja za sigurnost zračne plovidbe na aerodromu. <p>Preispitati, te po potrebi ažurirati "Sporazum o koordinaciji između BHANSA/JPAKL i aerodroma" od 12.03.2015. godine.</p>
<p>Prijedlog drugih mjera:</p>	

Da li je potrebno dalje ispitivanje događaja: DA/NE (dati obrazloženje)	
Potpis imenovanog lica koje je radilo na obradi i analizi događaja i datum: (Ako na obradi i analizi radi više imenovanih lica)	Ilija Savatić,
Potpis rukovodioca Odjeljenja i datum:	Enes Mujezinović,